

PROROCTVÁ V ŽALMOCH (2)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Žalm 46; Jer 4,23–26; Ž 47,2–5; 1Tes 4,13–17, Žalm 75, Zj 14,6–12

ÚVODNÝ TEXT

4 „Nech ťa velebia, Bože, národy, nech ťa velebia všetci ľudia! 5Nech národy plesajú a radujú sa, že ich súdiš nestranne a vedieš národy na zemi.“ (Ž 67,3.4)

Keď premýšľame o záverečných udalostiach, máme tendenciu sústrediť sa v knihe Zjavenie na rôzne šelmy a mocnosti. Samozrejme, ich význam je veľký. Inak by neboli súčasťou Božieho posolstva (pozri Zj 1,3).

Proroctvá sa však zaoberajú aj kľúčovými otázkami spojenými s hriechom, utrpením, súdom, bojom dobra a zla, povahou spravodlivosti a nespravodlivosti, prenasledovaním a ďalšími skutočnosťami.

Týmito otázkami sa pomerne podrobne zaoberajú aj žalmy. Kniha žalmov skúma takmer všetky ľudské emócie – od temnej sklúčenosti až po nespútanú radosť. Vidíme v nich, ako sa Izrael pripravuje na boj proti silám temnoty. Čítame o jednotlivcoch, ktorí zápasia s otázkou, prečo Boh nebojuje so zlom priamo a okamžite. Túto otázku sme si už nepochybné položili aj my. Žalmy nás smerujú do svätyne, kde nachádzame odpovede. V žalmoch nachádzame aj opakovaný dôraz na to, že Hospodin je Stvoriteľom. Podobnými otázkami sa zaoberáme aj dnes, keď sa snažíme nájsť odpovede na situáciu v dnešnom svete. Aj preto budeme tento týždeň pokračovať v skúmaní žalmov. Opäť budeme hľadať súvislosti medzi žalmami a proroctvami.

OSNOVA LEKCIE

V deviatej lekcii sa sústredíme sa na to, v čom sa posolstvo niektorých žalmov podoba posolstvu knihy Zjavenie. Budeme sledovať, ako predstavujú nielen budúce obdobie krízy a vzbury proti Bohu, ale aj nádej, ktorú Boh svojim deťom zaslubuje, vrátane konečného víťazstva.

- Žalm 46; Zj 6,14: Nádej do obdobia záverečnej krízy (nedeľa)
- Ž 46,7.8; Jer 4,23–26: Nádej uprostred nepokoja (pondelok)
- Ž 47,2–5: Nádej na konečné Božie víťazstvo a záchranu (utorok)
- Žalm 75; Zj 14,9–12: Nádej na spravodlivý Boží súd (streda)
- Žalm 67; Zj 14,6–12: Božia túžba, aby Jeho spásu poznali všetky národy (štvrtok)

OSVEDČENÁ POMOC V SÚŽENIACH

²Boh je naše útočisko a sila, osvedčená pomoc v súženiach. ³Preto sa nebudeme báť, hoci by sa zem prevrátila a vrchy by sa klátili uprostred mora, ⁴hoci by hučali a penili sa jeho vody a vrchy by sa triasli, keď sa vzdúje more. ... ⁹Podte a hľadte na skutky Hospodina, ktorý koná úžasné veci na zemi: ¹⁰zastavuje vojny až po končiny zeme, zlomí luk, poláme kopiju, bojové vozy spáli v ohni. ¹¹Prestaňte! Uznajte, že ja som Boh! Som vyvýšený medzi národmi, som vyvýšený na zemi. ¹²Hospodin zástupov je s nami. Jákobov Boh je náš hrad. (Ž 46,2–4.9–12)

Nebo sa stiahlo ako zvitok a všetky vrchy i ostrovy sa pohli zo svojich miest. (Zj 6,14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si celý Žalm 46. V čom môže byť posolstvo tohto žalmu naším povzbudením uprostred nepokoja súčasného sveta i udalostí, ktoré majú prísť na konci dejín?

V Žalme 46 zaznieva podobná téma ako v Liste Hebrejom. Táto téma by sa dala vyjadriť slovom „lepší“. List Hebrejom zdôrazňuje, že Ježiš je lepší ako pozemský veľkňaz, Jeho obeť je lepšia ako obete zvierat a nebeská svätýňa je lepšia ako predobrazy, ktoré existovali na zemi.

Tento žalm však k danej téme pristupuje odlišne. Autor nestavia dobré veci do kontrastu s tými *lepšími*. Žalmista ukazuje na svet vzbury a jej bolestné následky a kladie ich do protikladu so zaslúbením lepších vecí, ktoré pre nás Boh pripravuje.

Žalm 46 je naplnený nádejou. Prináša zaslúbenie, že aj uprostred spustošenia, skúšok, utrpenia a vojen, ktorým čelíme, On zostáva Bohom. Práve v chaose dnešného sveta zaznieva výzva: „Utíchnite a poznajte, že ja som Boh!“ (Ž 46,11; SEvP) Vďaka tejto istote môžeme hľadiť do budúcnosti s vedomím, že jedného dňa sa toto všetko skončí a že Boh bude „vyvýšený na zemi“ (Ž 46,11).

Všimnime si aj nasledovné slová: „Preto sa nebudeme báť, hoci by sa zem prevrátila a vrchy by sa klátili uprostred mora.“ (Ž 46,3) Pripomeňme si scény, ktoré sa budú odohrávať pri druhom príchode: „Nebo sa stiahlo ako zvitok a všetky vrchy i ostrovy sa pohli zo svojich miest.“ (Zj 6,14) Apoštol Peter k tomu pridáva: „Túžobne očakávate príchod Božieho dňa, keď sa nebesia rozplynú v ohni a živly roztopia v páľave.“ (2Pet 3,12) Naš súčasný svet (a všetko zlo v ňom) nebude trvať večne. Zaslúbenia hovoria o príchode niečoho, čo naša myseľ teraz sotva dokáže pochopiť. Dovtedy však musíme len trpezlivo čakať, zotrvať vo viere a držať sa zjavenia, ktoré sme dostali od Boha. Tým najväčším zjavením je Ježišov kríž svedčiaci o Božej láske.

APLIKÁCIA

- **Situácia vo svete nie je dobrá a vieme, že sa postupom času bude len zhoršovať. Ako môžeme posilňovať svoju nádej? Ako nám v tom môže pomáhať poznanie dobra, moci a charakteru Boha?**

NÁDEJ UPROSTRED NEPOKOJA

⁷Národy hučali, kráľovstvá sa otriasali. Vydal hlas a zem sa rozplynula. ⁸Hospodin zástupov je s nami. Jákobov Boh je náš hrad. (Ž 46,7.8)

²³Pozeral som na krajinu, no bola pustá a prázdna, na nebesá, no ich svetla nebolo. ²⁴Pozeral som na vrchy, chveli sa a všetky kopce sa klátili. ²⁵Pozeral som, no človeka nebolo, i všetko nebeské vtáctvo odletelo. ²⁶Pozeral som na ovocný sad, stal sa púšťou a zrútili sa všetky jeho mestá pred Hospodinom, pred jeho páľčivým hnevom. (Jer 4,23–26)

Hoci kniha Žalmov nie je v prvom rade prorockou knihou, aj v nej nachádzame mnoho symbolov. Keď sa však v žalmoch hovorí o konečnom obnovení našej planéty, nemáme dôvod nazdávať sa, že ide o symbolický jazyk. Žalm 46, ktorému sme sa venovali včera, nám pripomína, že Kristov návrat veľmi podstatne zasiahne náš svet. Nepôjde však len o penenie vôd a trasenie vrchmi. Veľké vyvrcholenie dejín Zeme sa prejaví aj rozpadom svetských kráľovstiev – tých pomýlených, nečestných a chatrných systémov ľudskej vlády, ktoré počas tisícročí spôsobili toľko utrpenia.

V závere dejín nastane koniec nielen týchto pozemských mocností, ale aj všetkého zla a utrpenia, ktoré priniesli ľudstvu.

Čo nám úvodný text (Jer 4,23–26) hovorí o osude tohto sveta, skôr než Boh stvorí „nové nebo a novú zem“ (Zj 21,1)?

Biblické proroctvá nám naznačujú, čo sa stane s týmto svetom. Videnie u Daniela 7 nám napríklad ukazuje rozbúrené more, uprostred ktorého povstávajú národy sveta. Vetry sváru a vojen fúkajú cez pohanské more (zem) a vytvárajú jedno svetské kráľovstvo za druhým. Ani jedno z nich však nedokáže vyriešiť skutočné problémy, ktoré sužujú ľudstvo. Svetskí vodcovia, do ktorých ľudia vkladajú svoju nádej, sa takmer vždy ukážu ako rovnako hriešni a sebeckí ako my ostatní.

Žiadne z kráľovstiev ukázaných Danielovi sa pre Boží ľud nestalo bezpečným domovom (hoci niektoré boli lepšie ako iné). My však vieme, že naše občianstvo je v Božom kráľovstve (Fil 3,20). Máme istotu, že vysoko nad chaosom tejto planéty je trón, ktorý stojí naveky (pozri Ezech 1,26; Ž 45,7; Roh.). Ježiš učil, že čím viac sa budeme blížii k okamihu Kristovho návratu (Matúš 24), tým viac sa bude prehlbovať kríza vo svete. My však môžeme vytrvať vo viere bez ohľadu na stav našej planéty. Môžeme totiž prežívať istotu, že Boh má prebiehajúce udalosti vo svojej moci a že napokon splní svoje zaslúbenia. „Národy hučali, kráľovstvá sa otriasali. Vydal hlas a zem sa rozplynula. Hospodin zástupov je s nami. Jákobov Boh je náš hrad.“ (Ž 46,7.8) Z nášho bezprostredného pohľadu sa okolnosti nevyvíjajú príliš dobre. Ale dlhodobo? To je, vďaka Ježišovi, úplne iná záležitosť.

- **Niet pochýb, že náš svet sa ocitá v čoraz väčšom chaose. Akoby sa všetko vymklo spod kontroly. Ako nám napríklad proroctvo z Daniela 7 môže pomôcť pochopiť, že ak zostaneme verní, všetko pre nás napokon dobre dopadne?**

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

POD JEHO NOHAMI

²Tlieskajte, všetky národy, nadšene pozdravujte Boha, ³lebo Hospodin, Najvyšší, vzbudzuje bázeň. On je veľký Kráľ nad celou zemou. ⁴Podmaňuje nám národy a kmene nám podrobuje pod nohy. ⁵Vybral nám dedičný podiel, slávu Jáкова, ktorého si zamiloval. (Ž 47,2–5)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Čo sa v úvodnom texte (Ž 47,2–5) hovorí o našom konečnom mieste v Kristovom kráľovstve?

Na základe biblických prorociev vieme, že na konci nás čaká nádherná budúcnosť. A dovtedy? Ľudia prenechali vládu na našej planéte Luciferovi. V čase, keď sa satan objavil pred nebeskou radou, chválil sa, že táto zem patrí jemu. „Hospodin sa opýtal satana: *Odkiaľ prichádzaš?* Satan odpovedal: *Z potuliek a pochôdzok po zemi.*“ (Jób 1,7)

Satan si takto nárokoval *vlastníctvo* nad zemou. Noha sa v staroveku používala na označenie *vlastníctva*. Hospodin napríklad prikázal Abrahámovi: „Vstaň a prejdí krajinu po dĺžke a šírke, lebo ti ju dávam!“ (1Moj 13,17)

Porovnaj texty 1Tes 4,13–17 a Zach 14,4 a sústred' sa pritom na to, čo tieto verše hovoria o Kristových nohách. V čom sa tieto texty odlišujú? Čo sa z tohto rozdielu môžeme naučiť o dvoch odlišných, aj keď súvisiacich aspektoch Kristovej konečnej zvrchovanosti nad svetom?

Ellen Whiteová o tom, čo robí Kristus na konci milénia, napísala: „Kristus zostúpi na Olivový vrch, odkiaľ sa po svojom zmŕtvychvstaní odobral do neba a kde anjeli opakovali príslub o jeho návrate. Prorok napísal: *„Vtedy príde Hospodin, môj Boh a všetci svätí s ním. ... V ten deň zastanú jeho nohy na Olivovom vrchu, ktorý leží východne od Jeruzalema, takže sa Olivový vrch rozštiepi spoločne na východ a spoločne na západ. Vznikne veľmi veľké údolie. ... Hospodin bude kráľom nad celou Zemou. V ten deň bude Hospodin jediný a jeho meno jediné.*“ (Zach 14,5.4.9) Keď Nový Jeruzalem zostúpi z neba v oslňujúcej sláve, spočívajúce na mieste pripravenom a očistenom na jeho príchod a Kristus so svojím ľudom i anjelmi vstúpi do Svätého mesta.“ (GC 662.663; ZTDS 440)

APLIKÁCIA ■ Uvažuj o nádeji, ktorú sme dostali v Ježišovi. Zamysli sa nad tým, aký ťažký by bol život, keby sa všetko navždy končilo smrťou. V čom bola naša nádej?

VÍNO A KRV

²Velebíme Ťa, Bože, velebíme! Tvoje meno je blízko, rozprávajú o tom tvoje divy. ³Ja určím čas, keď budem súdiť spravodlivo. ... ⁸Len Boh je sudca: jedného poníži, druhého povýši. ⁹Áno, v Hospodinovej ruke je kalich s penivým okoreným vínom; z neho nalieva a všetci bezbožníci zeme ho aj s kalom vypijú do dna. ¹⁰Ja však budem plesať naveky, ospevovať budem Boha Jákovboho. ¹¹Postínam všetky rohy bezbožníkov a vyvýšia sa rohy spravodlivého. (Ž 75,2.3.8–11)

Prečítaj si Žalm 75. Čo odhaľuje tento žalm o niektorých problémoch súvisiacich so súdom? Uvažuj o slovách žalmu v kontexte veršov Mat 26,26–29 a Zj 14,9–12. Ako nám tieto texty pomáhajú porozumieť problémom spomenutým v Žalme 75?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuje sa o tom, že tento žalm sa mal spievať pri zázračnom zničení armády asýrskeho kráľa Sancheríba (2. Kronická 32; 2. Kráľov 19). Samotný príbeh je akosi predzvestou konečného zničenia bezbožných, o ktorom sa hovorí v Zjavení 20. Boží ľud je vo Svätom meste so svojím spravodlivým kráľom, keď prichádzajú vojská zla a obkľučujú mesto. Napokon ich však zničí samotný Boh.

Jednou z vecí, ktoré Boh na súde napráva, je zneužitie moci, ku ktorému došlo v našom padlom svete. Hriechom ovládaní ľudia už nežijú ani pre iných, ani pre Božiu slávu, ale len pre seba. Ľudia sa v minulosti rozhodli veriť (a mnohí toto rozhodnutie robia aj dnes), že vo vesmíre neexistuje žiadny zmysel ani objektívne morálne normy. Náš život je dnes poznačený dôsledkami tohto rozhodnutia. Filozof Friedrich Nietzsche presadzoval myšlienku, že ak má existovať zmysel, musíme si ho sami pre seba vymyslieť a predstierať, že vesmír existuje pre náš prospech. Každý jednotlivec sa v skutočnosti správa tak, ako keby bol bohom.

Nech sú okolnosti, s ktorými sa stretávame, akokoľvek zložité a bolestné, ako veriaci dostávame od Boha vždy znova povzbudenie, aby sme žili nádejou a nesúdili budúcnosť podľa súčasných udalostí. Je ľahké si zúfať, keď vidíme, že piliere civilizácie neustále podryvajú srdcia a mysle bezbožníkov alebo tých, ktorých názory na Boha sa v Biblii nenachádzajú. V súčasnosti žijeme v období, keď sa v mnohých častiach sveta spochybňujú úplne základné morálne hodnoty, dokonca aj také, ktoré sa týkajú samotnej podstaty ľudského života. Na verejnosti sa oslavujú niektoré druhy nemravnosti, o ktorých by sa mnohí ľudia hanbili hovoriť aj v súkromí. Morálna skaza sveta postupuje veľmi rýchlo.

- **Nezabúdajme, že sme dostali poverenie, aby sme sa aspoň pokúsili urobiť všetko preto, aby bol život našich blízkych – áno, predovšetkým tých núdznych a trpiacich –, lepší a znesiteľnejší. Nie je však v ľudskej moci zmeniť svet ovládaný zlom. Vždy pamätajme na to, že tento hriešny svet Boh zničí a potom nanovo stvorí. Až potom bude všetko opäť dokonalé.**

APLIKÁCIA

ABY BOLA VAŠA SPÁSA ZNÁMA

²Nech je nám Boh milostivý a žehná nás, nech medzi nami zažiarí jeho tvár! – Sela – ³Nech tvoju cestu a tvoju spásu poznajú na zemi všetky národy! ⁴Nech ťa velebí, Bože, národy, nech ťa velebí všetci ľudia! ⁵Nech národy plesajú a radujú sa, že ich súdiš neustranne a vedieš národy na zemi. – Sela – ⁶Nech ťa velebí, Bože, národy, nech ťa velebí všetci ľudia! ⁷Zem vydala svoju úrodu, Boh nás žehná, náš Boh. ⁸Boh nás požehnáva. Nech sa ho boja všetky končiny zeme! (Žalm 67)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom Žalme 67. Ako nám tento hymnus chvály pomáha pochopiť našu úlohu zverenú Božiemu ľudu v Zj 14,6–12?

Vedci z MIT (Massachusettská technická univerzita) vytvorili nový čierny materiál, vďaka ktorému sa predmety ním natreté stávajú takmer neviditeľnými. Je vytvorený z nanorúrok a je mnohokrát tmavší ako akýkoľvek predtým vytvorený materiál. Dokáže absorbovať až 99,995 percent všetkého viditeľného svetla. Ani najjasnejšie svetlo nemá schopnosť zviditeľniť predmety pokryté týmto povlakom.

Žalm 67 sa začína túžbou, aby medzi nami zažiarila Božia tvár. Cieľom má byť pranie, aby Božiu cestu a spásu spoznali „na zemi všetky národy“ (Ž 67,2,3). V pláne spásy Boh vytvoril spôsob, akým môžu byť hriešnici znovu prijatí do Jeho bezprostrednej, slávnej prítomnosti bez toho, aby boli zničení Jeho slávou. A aj teraz, v prítomnom živote, Kristov kríž umožňuje, aby sme boli oživení svetlom Božej tváre.

A nielen to. Boh chce, aby sme zrkadlili Jeho svetlo zvyšku sveta. Takúto úlohu dostal už staroveký Izrael. Chrám mal byť domom modlitby pre všetky národy. Hospodin hovorí: „Aj ich zavediem na svoj svätý vrch a rozveselím ich vo svojom dome modlitby. Ich spaľované obety a obety s hostinou budú prijaté na mojom oltári, veď môj dom sa bude nazývať domom modlitby pre všetky národy.“ (Iz 56,7)

V Žalme 67 nám Dávid pripomína Božiu túžbu, aby Jeho cestu a spásu poznali na zemi všetky národy (Ž 67,3). Je smutné, že Boží ľud v tejto úlohe opakovane zlyhával. Stará zmluva obsahuje niektoré temné kapitoly fatálneho zlyhania Božieho ľudu. A rovnaké zlyhania sa odohrali aj počas dvoch storočí existencie kresťanskej cirkvi. Je to, ako keby sme naše srdcia natreli ultratmavou hmotou a spokojne pohltili všetko Božie svetlo bez toho, aby sme ho odzrkadlili svojmu okoliu.

Niekedy sa dopúšťame toho, že Božie hnutie pre čas konca považujeme za akýsi predodletový salónik určený pre privilegovanú skupinu ľudí. Zdá sa, že nám to tak vyhovuje a vôbec nám nevadí, že zvyšok sveta musí sedieť v hlučnej nepohodlnej hale, absolútne nepripravený na cestu, ktorá je pred nami. Cirkev ostatkov zo Zjavenia 14 sa však neuspokojuje s tým, že stojí na Sione s Kristom a vyhrieva sa v žiare Jeho prítomnosti. Namiesto toho „letia stredom neba“ a vyzývajú celý svet, aby sa k nim pridala a spoločne sme tak mohli stáť na Božom svätom vrchu.

APLIKÁCIA

- Aký záväzok by sme mali ako cirkve, aj ako jednotlivci, pociťovať pri učení druhých pravdám, ktoré tak milujeme?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

Prečítajte si texty Žalm 133; Sk 1,4–9 a Zj 5,4–7.

„V dobe patriarchov sa pôsobenie Ducha Svätého neraz obdivuhodne prejavilo, no nikdy nie vo svojej plnosti. Teraz učeníci na radu Spasiteľa pokore prosili o tento dar a Kristus sa za nich v nebi prihovárал. Prosil o dar Ducha, aby ho mohol zoslať svojmu ľudu.“ (AA 37; PN 23)

Učeníci boli poučení, aby vydávali svedectvo o Kristovi „v Jeruzaleme, v celom Judsku i Samárii, až po kraj zeme“ (Sk 1,8). Je to dielo, ktoré bude ohlasovať návrat Krista (Mat 24,14). Máme pokračovať v tom, čo učeníci začali.

Keď nám Kristus povedal, aby sme niesli svetu evanjelium, nenechal nás samých, aby sme vymysleli spôsob, ako to uskutočniť. Dielo je riadené z nebeskej svätyne. Dielo, ktoré konáme, vychádza z dôverného vzťahu s Kristom: On nás vedie a on nám dáva moc konať ho. Toto je Jeho dielo, nie naše: žiada sa od nás, aby sme nasledovali Jeho vedenie. Všimneme si, ako to fungovalo v Izraeli: Boh ich požiadal, aby sa riadili jeho pokynmi, a potom urobil aj také divy a zázraky, ktoré boli z ľudského pohľadu úplne nemysliteľné. Duch už pôsobí v srdciach našich blížnych. Našou úlohou je byť pri tom, aby keď nadíde chvíľa rozhodnutia, pozvali sme ich, aby sa pripojili k Božiemu ľudu, ktorý stojí s Baránkom na Sione. Nemusíme vymýšľať nové prostriedky a metódy, pretože za toto dielo nenesieme zodpovednosť – je to dielo nášho Boha.

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Vo svete existuje veľa neoslovených ľudí, aj keď poslanstvo troch anjelov zaznieva už dlhý čas. Uvažujte, ako môžeme ako zborové spoločenstvo lepšie plniť úlohu, na vykonanie ktorej nás Kristus povolal. Ako sa môžeme naučiť nepodliehať malomyselnosti, keď ľudia na naše pozvania nereagujú?
2. V Zjavení 5 je Ján svedkom toho, že zapečatený zvitok bol daný Baránkovi, pretože On jediný je „hoden“ ho otvoriť. Keď sú pečate na zvitku otvorené (Zjavenie 6), vidíme jasne predpovedané dejiny novozmluvné – a to až po čas konca. Čo sa z toho môžeme naučiť o spôsobe, akým Boh zamýšľa dokončiť svoje dielo?
3. Ktoré udalosti vo svete a okolo nás by mohli veľmi rýchlo spôsobiť, že sa začne diať to, čo je opísané v Zjavení 13 a 14? Čo tomu zatiaľ bráni?